

Előfizetési díj:
 Egész évre 4 frt. Félévre
 2 frt. Negyedévre 1 frt.
 Egy szám ára 10 kr.

Hirdetmények:
 3 hasábos petitsor egyszer
 9 kr. többszöri hirdetésnél
 7 kr. Bélyegdíj 30 kr.

Nyit-tér petit sora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közmívelődési és gazdasági hetilap.

A lap
 szellemi és anyagi részét
 illető közlemények a szer-
 kesztőséghez küldendők.

Bérmertetlen leveleket csak
 ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk
 vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület”, a „Zala-eggerszegi ügyvédi kamara”, a megyei községi- és körjegyzők, a „Kanisai és novai járási községi és körjegyzők együttes”-nek, valamint a „Leőgrádi takarékpénztár és önszegélyző szövetkezet”-nek hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Védekezés a tüdővész ellen.

Az ország közegészségügyi viszonyaira vonatkozólag a törvényhatóságoktól a m. kir. belügyminiszteriumhoz beérkező jelentések és a m. kir. központi statisztikai hivatal időszaki kimutatásai szerint a gümőkóros tüdővész (tuberculosis) Magyarország népessége között igen nagy és évről évre fokozódó pusztítást véghez úgy, hogy átlagosan száz közül tíznél több esetben az szolgál a halálozás okául.

E feltűnő arányszám jóval túlhaladja minden más betegség által okozott halálozások számát; még azon hevenyfertőző betegségek által okozott halálozásokét is, amelyek — mint p. o. a cholera — kisebb-nagyobb járványok alakjában tömegesen szedik áldozataikat.

A tüdővész a szónak szoros értelmében megfizeteli a lakosságot és néppusztító hatása azért is nagyobb minden más betegségnél; mivel szünet nélkül szedi áldozatait a lakosság minden rétegéből és mert hosszas, lassú lefolyású baj lévén, az általa megtámadottakat hosszú időre munka- és keresetképtelenné teszi és így közgazdaságilag is kiszámíthatlan károkat okoz.

A fentebb mondottak legfontosabb feladatainknak egyikévé tessük a tüdővész szüntetését nem tartó nagy pusztításainak korlátozása, az általa okozott csapás enyhítése céljából mindent elkövetni és életbe léptetni mindazokat az intézkedéseket, amelyek tudásunk mai állása szerint sikert ígérnek és végrehajthatók.

A tüdővész ellen való védekezésnek egyik fő akadály a köztudatban gyökeret vert az a föltevés, hogy ez a betegség gyógyíthatatlan; hogy ellenében minden küzdelem reménytelen s azért fölösleges. Ez a föltevés bizonyos fatalisztikus megnyugvára és szerfelett káros közönyt vezet.

A valóságban pedig úgy áll a dolog, hogy a tüdővész által megtámadott egyén megfelelő élet mód és kezelés mellett, ha a betegség nem haladt még túl egy bizonyos fokon, sok esetben meggyógyul. A baj terjedésének korlátozása és az általa okozott

csapás enyhítése tekintetében pedig igen sok érhető el megfelelő intézkedések célszerű és következetes megtételével.

Első feladat tehát ebben az irányban a fentebb jelzett téves és káros közhiedelemnek a megszüntetése és az, hogy a tüdővész lényegéről, terjedésének okairól, módjairól és az ellene való okszerű védekezés lehetőségéről a lakosság széles köreiből helyes fel fogás és tudás foglaljon tért.

E célból a m. kir. belügyminiszter könnyen érthető módon szerkesztett iratot bocsátott ki, amelynek alapján a védekezés módját a következőkben ismertetjük.

* * *

A tüdővész ragadós betegség. Lappangva harapózik tovább. Alig lehet észrevenni s amikor kezdődik, már régen ott pusztít a tüdőben, amikor még jóformán semmi jel sem árulja el. Nem minden embert fenyeget egyformán. Könnyebben elkapják, akiknek a családjukban már otthonos ez a betegség. Az ilyeneknek különösen kell magukra vigyázniuk. Törekedniük kell arra, hogy erősödjének, amirehöz szükséges, hogy jó levegőben éljenek, jól táplálkozzanak és nekik való foglalkozást üzzenek.

Levegő nélkül egy pillanatig sem lehetünk el. Minden lélegzésnél levegőt szívunk a tüdőnkbe s ha rossz levegőt szívunk be, az éppen úgy megárt, mintha megromlott vagy mérgező ételt ettünk volna.

Legjobb a szabad levegő. A földműves ember nappal, amikor munkája után jár, többnyire abban tartózkodik. Az a baj, hogy lakásában, ahol különösen a téli hosszú éjszakákat tölti, annál rosszabb a levegő.

Az olyan lakásban, amelyet nem lehet szellőztetni, a levegő óhatatlanul megromlik. Azért kell, hogy az ablakokat úgy készítsék, hogy azokat ki lehessen nyitni.

Az ablak a jó levegőnek időnként való bebocsátásán kívül arra is való, hogy rajta a napsugár, amelyre szüntelen nagy szükség van, behatolhasson. Az olyan lakás, amelybe a nap sohasem süt be, nem lehet egészséges. És azok az emberek, akik ilyen lakásban élnek, csak úgy elsápadnak, mint a pincében csirázott növény.

A jó táplálkozásnak a szükségét minden ember érzi. Az éhes gyomor nem lehet lecsillapítani mással, mint étellel. Csakhogy nem minden étel egyformán tápláló. Van olyan, mely csak megtölti a gyomrot, de nem ad erőt. A legjobb táplálék a jó kenyér, a hús, szalonna, turó.

A gyenge tüdejű embereknek kerülniük kell olyan foglalkozásokat, ahol a rossz levegőben, porban kell tartózkodniuk (ilyenek a bányászat, kőfaragás, kőművesség,

kályha csinálás, malom munka, dohánygyári munka, kalaposság, szabóság, pékség), vagy ahol nagy hideget, vagy nagy meleget kell szenvedniük (üvegfuvas, gépfűtés, vasuti szolgálat).

A tüdővészre hajlandó embernek legjobb a szabadban való élet: földművelés, kertészség, mészároság, henteség.

A nem neki való foglalkozás miatt sok olyan ember is tüdővész lesz, akinek nem is volt valami különös hajlandósága erre a betegségre. Ezért igen fontos, hogy az ártalmas munkával foglalkozók vigyázzanak magukra és ilyekezzenek legalább szabad idejükben jó levegőben élni.

Tartózkodjanak különösen az iszákosságtól. Az iszákosok között nagy pusztítást tesz a tüdővész és még az iszákosoknak leszármazóit is nagyon fenyegeti ez a betegség.

A tüdővész nem gyógyíthatatlan betegség, miut ahogy régebben gondolták. Ha jókor hozzá fognak gyógyításához, ekkor a tüdővész embert meg lehet menteni.

A tüdővész gyógyításában nem az orvosság a fődolog, hanem a tüdővésznek, hogy meggyógyuljon, jó levegőben kell tartózkodnia, jól kell táplálkoznia, és kerülnie kell az olyan foglalkozást, ami neki árt.

A tüdővész embernek a rossz levegő valóságos méreg. Mindent meg kell tennie, amire csak képes, hogy jó levegőben élhessen. A városi levegő általában ártalmas a beteg tüdejű embernek; de még a szabad levegő is lehet olyan, amit ő nem bír el. Így az olyan helyekről, ahol erős északi szél szokott túlni, a tüdővész ember meneküljön.

Minthogy nem minden embernek van arra módja, hogy gyógyulás végett elhagyhassa otthonát, azért igen szükséges az ilyen szegény betegek számára alkalmas vidéken olyan gyógyintézeteket állítani, ahol megerősödésük tartózkodhassanak.

A tüdővész embernek többnyire a gyomruk is gyenge. Azért a jó táplálkozás, amire pedig nagy szükségük van, náluk nehezen megy. Könnyen emészthető, de erőt adó táplálékra van szükségük. Ezek között első helyen áll a tej, azután következnek a hús és a jó buzakenyér.

Az ártalmas foglalkozással, ha csak lehet, egészen hagyjon fel a tüdővész és nézzen más kenyérkereset után; vagy pedig pihenjen egy időre, amíg megerősödik. Ha erre nincsen módja, forduljon segítségért embertársaihoz. Nekik kötelességük megtenni azt, amivel egy szegény beteg embert talpra állítani és újra keresetképesé tenni lehet.

Az egészséges embereknek kötelességük a beteget segíteni; a beteg embernek pedig kötelessége arra ügyelni, hogy az ő betegsége ne tegyen mást is szerencsétlenné.

Ami a tüdővész ember kiköthög, és kiköp, abban van a betegség csirája. Ezért olyan helyen, ahol emberek

A „Zalamegye” tárcája.

Gyűnek az urak?

Egyszerű dolgot írok le. Meglehet azért, hogy egy-nemely olvasó bonyodalmat is talál benne.

Azonkívül közönséges dolog is, amit leírok. Bár ne volna közönséges: tartoznék bár a ritkaságok közé egyik másik tekintetben.

Végre nem is lesz nagyképe ennek a leírásnak. Olyan egyszerűen csinálom meg, amint volt, amint van s amint lesz talán ezután is. Nem adok rá egy darab mystikus ruhát sem a mesék és regények öltözetéből, még divatos tárcza-pántlikát sem aggatok rá.

Ismertem, persze régesrégén gyermekkoromban, egy öregembert, azaz hogy öregnek nézett ki, mert a haja fehér volt, ami volt; nagy részről az is hiányzott, pedig még ugy 40-50 év körülről szól a historia; hanem a ruganyossága nagyobb volt a 30-on alóliaknál is, lelki énléksége és kedélye pedig épen egy 20 éves életnek diákkori könnyűvérűségét mutatta.

Mózi bának hitták az egész faluban s a környéken is még a nálánál öregebb rendűek is, mert a fehér haj s talán némi közügyi érdemek megadták erre az okot.

Ha valami nehezebb dolgot kellett elintézni a falu gyűlésén, iskolaszéken, vagy az ekléziában, — hogy miképen rendezzék a gazdák a legeltetést? a felekezeti iskola jobb-e, vagy az állami? renoválják-e a templomot vagy ne? — Hát szóljon Mózi bá, s azzal vége volt minden diskursusnak. — Ha a főszolgabíró, alispán vagy püspök talált jóni a faluba: hol van Mózi bá, hogy beszéljen vele? Dikcióval fogadta a vendégeket s együtt ebédelt az urakkal, ami nem kis mértékben hízelt neki, mert hogy bővebben ismertessem, Mózi bá szántó-vető czondrás parasztember volt.

Nem maradtatott el a főispáni beiktatás banketjéről sem. Hiszen anyira nem volt szegény ember, hogy a megyei bizottsági tagok közé ne juthatott volna be. Büszke volt rá hogy két asztagot rak a csür eleibe. Nos elment mondom az ebédre. Volt is akkor dolga a figyelmes gondos feleségének, erőnek erejével kellett ráadnia legszébb ünnepi ruháját, mert az öregnek amennyi esze volt, még elment volna a szőlőkötöző ruhájában is. Sőt mintha szándékosan csinálná ilyenkor, — azt szokta mondani, hogy ő a legrosszabb kalappal is legjobban tud köszönni, sőt mintegy kéjelegni szeretett abban, ha az asztal végéről, az ajtó mögül paraszton ruhájában előre szól s az urak diszes közönsége előtt a főispán dicsőségére felcizálja a fejedelmi Bethlenek és Kemények historiáját, melyet jobban ismer, mint a frakkos urak közül akár-melyik.

Szót sem törődött azzal, hogy talán jobb sorsra volna méltó. Végig járta az iskolákat, de a 48-as forradalom magával vitte, hivatalt az után nem is keresett, visszamaradt a föld mellett, — aztán jobb is a faluban elsőnek lenni, mint Rómában utolsónak.

A követválasztások nélküle meg nem történhetek. Kit választunk Mózi bá? Akár egyedül szavazhatott volna négy öt falu helyett, az ugys mind utána ment, mint nyáj a kolompot után. Aztán fölvettek az öreget s órákig hordozták a vállukon, míg a pohárköszöntőket egymásután fujta, rőtta.

Balpárti volt. De egyszer csak Csipkés Lajos, kit ő választott meg követnek, átesapott a jobb pártra, amit sokan tettek akkor az akkori miniszterelnök után nyomulva.

Az öreg Mózi bá erősen meggondolkozott, hanem azért megmaradt annak, ami eddig volt s Csipkés Lajos nem is lépett fel többet jelöltnek.

De mégsem úgy történt ezután, mint a hogy gondolnók.

Nagy erdő volt a Báro-erdeje, nagyobb, mint az egész falu. A falu csordája ott legelt inkább, mint a sajátján. Nem is bánta a Báro, hiszen jó ember volt, de nem lehetetlen, hogy megvonta volna a legeltetés engedélyét, ha az emberek megbántották volna.

Három év eltelt s jött megint a követválasztás. Most a Báro lépett fel jelöltnek, de jobbpártinak. Nyüzgött-mozgott a nép, de ezáltal, mint a megzavart hangyaboly lakosai. Senkisé tudta, mi történik. Mi lesz Mózi bá? Kérdezték innen-onnan.

De Mózi bá semmit sem felelt. Iszonyatos önmegtartóztatással ki sem mozdult az utcaajtón. Visszaonult, mint egy vén remete, otthon ült, háza körül dolgozgatott, egyet-mást „tatarozott”, kádározta a hordókat, fonta a sövénykeretet, faragta a villanyelet, hegyezte a szőlőkarót.

Igen, most, mikor kün nagy láрма van és izgalmas kapkodás, — most az öreg Mózi bá kurta száru pipájából nyugalmasan fujja a füstöt s egy ingujjra vetkőzve hegyezgeti a szőlőkarót.

Csikorog az utcaajtó. Felveti szemét s kissé felvilanyozva mondja: Na, gyűnek az urak!

Jött a báró, a főbíró és a tanár, a nagy szónok, egy gymnasium igazgatója, kinek csak egymagának dukált azon a vidéken a tanár cím. Adjon isten jó napot Mózi bá! hát mi jót dolgozik? — Adjon isten! hát itt né! Na tessék beljebb kerülni a szegény faházba. Aztán sorba csapkodták finom bőru fehér kacsókat a Mózi bá kérés tenyeréhez.

Bemegyünk, azt mondják, de nem igen sokat időzünk, mert baj van Mózi bá! Követjelöltet kell választani, a nép nem tudja, mit csináljon, senkinek sem hiszen. Összegyűlt mind a két falu a kistemplom előtti nagy térre s ott zajong észnélkül. Gyűjön Mózi bá, tartson beszédet nekik, mondja meg, hogy a báró ur továbbra is átengedi az erdőt legeltetésre...

tartózkodnak, a tüdővész betegnek nem szabad a padlóra vagy máshová kiköpnie. Aki egészséges, az se mutasson ilyen rossz példát. A szerteszt köpködés ugyanis igen utálatos, szégyenletes szokás.

Az olyan helyeken, ahol sok ember megfordul, köpőedényeket tesznek ki és máshová, mint ezekbe, nem szabad köpni. Az ilyen edényeknek a tartalmát azután nagyon vigyázva elássák, vagy olyan helyre öntik, ahol senki sem fér hozzá.

Kinek-kinek a saját lakásán is legyen ilyen köpőedénye s a jó gazdaasszony ne tűrje el, hogy az ő szobáját vagy konyháját valaki összeköpködjé. Legyen is tiszta az a szoba és konyha, hogy ilyen még csak észbe se juthasson senkinek. Ez a tisztaság nem kerül pénzbe, csak gondosságra és az a jó háziasszonynak a legnagyobb dicsérete.

A vihar ellen való ágyuzás haszna.

A napokban jelent meg egy kis könyv a német könyvpiacra, amelyik kimerítően tárgyalja azt a módszert, amelyet a stájer hegyekben két év óta — viharágyuzás néven — teljes sikerrel alkalmaznak a jégverések megakadályozására.

Ötven négyszögkilométer (1 négyszög mértföld = 10.000 hold) területen 34 mozsárgyú telep van felállítva, amelyeket mind megszólaltatnak ha a jelek azt mutatják, hogy erős vihar közeledik. És ezen a területen, ahol azelőtt orkászertű viharok jártak, két év óta nem hogy jégeső, de még villámsapás sem volt.

Mivel a kis könyv adatai a gráci meteorológiai kiadványok adataival megegyeznek és a viharágyuzást többé már nem kísérletek céljából, hanem a termények megvédésére használják: a gazdaközönség érdekében hasznosnak tartjuk ennek a viharágyuzásnak leírását közölni.

Három deciméter magas mozsárgyú fölé két méter magas vastölcserű erősítések, szélesebb nyílásával fölfelé, az ágyuba pedig 75 gramm puskaport tesznek és fadugóval leszorítják. Mikor az ágyu elszűl, a tölcser a levegő rezgéseit 20 másodpercig fenntartja és több ezer méter magasságra kényszeríti.

Ennek a levegő rezgésnek az eredménye, hogy a felhőképződés legfontosabb előfeltételét, a légkör abszolút nyugalmát, megzavarja és így ahelyett, hogy jég hullanék alá, legföllebb dara esik.

Ennek a tüneménynek oka abban rejlik, hogy a vizgőzök nagy magasságban a fagypontra alá hűlnek és ha ott szélesednek, nem képesek jéggé kristályosodni, hanem lassanként nyomulnak lefelé, melegebb régiókba. (Alló tavak szélesed idején gyakran lehűlnek a fagypontra alá és nem képződik rajtuk jég, mert az abszolút nyugalom miatt nem tudnak lecsapódni a jégkristályok. Ha ilyen többa egy gramm súlyú jégdarabkát bele dobunk, egy pillanat alatt az egész tó felszíne jéggé dermed). A melegebb régiókban a vizgőzök porszemekre akadva, a nagy tömeg egy része megolvad és felemelkedik, egy-egy porszem ragadva magával. Mikor ismét a magasba jutnak a párák, lehűlnek a fagypontra alá és a porszemekre lecsapódnak, mint a jégkristályok. Ha ebben a pillanatban szélesed van a jéghideg, alsóbb rétegekben: akkor az önsúlyuktól lehulló daraszemek ezeken a rétegeken átesve, egy pillanat alatt diónagyságu jégtömegeket szednek magukra épen úgy, mint mikor egy egész tó csendes vize ráfagy egy gramm súlyú jégdarabra.

Ha a mozsárgyuzás a dara képződés előtt okoz légrezést: akkor a porszemek hűlján a hideg párák lecsapódnak és esés közben vízzé melegednek. Ha pedig a daraképződés alatt kezdenek csak működni: akkor darahullást idéznek elő, de jeget semmi esetre sem.

Sokan fogják ezek ellenében felhozni, hogy a mozsárgyú semmit sem használ akkor, ha a jégfelhőt készen hozza már a szél magával.

Annélkül, hogy bővebben kellene foglalkozni ennek az állításnak a megcáfolásával, elegendő arra hivatkozni,

A báró ur adott Mózi bárnak kölcsön husz frtot. Ez épen kellett és jó volt a nagyobbik fia házasságára. Elég volt, de kellett is ennyi. Mert bizony a két asztalból egyiket megesszi a család, másikat az ára rámege adóra, a sok gyermek ruházatára, sóra fára s egyéb apróságokra: úgy hogy rendkívüli dologra, házasságra, mi a manóra nem jut.

Denique van a dologban egy kis cincimatusi. Azt a rómaiit az eke mellől vitték el dictatornak, Mózi bát a szőlőkaróhegyezéstől szónoknak.

A bárót megválasztották követnek.

A falu marháit tovább legelték a báró erdejében s Mózi bát tovább hegyezte a karót és faragta a hordódongát. Hogy a kölcsön kapott 20 frtot megadta-e vagy nem, nem tudom, de nem igen hiszem, mert meg kellett házasítani némsokára a második s azután a harmadik fiát is, anélkül, hogy gyűttek volna az urak, mert még tartott a három esztendőből, — s a vagyonka is egyre apadt, minél inkább nőttek a gyermekek.

Azt tudom, hogy az öreg mind inkább búsbab és hallgatagabb lett. Ezután még a falu dolgát intézni sem ment ki; a falu kezét, lábát mintha elvágták volna s a száját befalazták volna. Azzal sem dicskedett, hogy a bárót egy szavával meg tudta választatni s azt sem mondta, hogy a husz forintot megfizette, vagy nem. Lehet, hogy mikor magában úgy mélyen gondolkozott, erről gondolkozott. Arról sem beszélt, hogy jövőre fog-e szerepelni vagy sem?

De nem szerepelt.

Három év múlva, épen a követválasztás idején, meghült a fahordáson, beteg lett s az ötnapos tüdőgyulladás elvitte szegényt. De halála előtt pár órával, mikor már félrebeszélte, azt kérdezte:

„Gyűnek az urak?”

Baran Goló.

hogy vannak 300 grammos jégdarabok is, amelyeket pedig a szél nem vihet magával. A jég tehát mindig ott keletkezik, ahol leesik és így az ágyuzás mindig megakadályozhatja a jégesést.

Mikor így meg van állapítva az ágyuzás hasznosága, egy nagyon fontos kérdés merül fel, hogy t. i. o. cső-e ez a viharágyuzás?

A jelenleg megvédett 50 négyszögkilométernyi területen egy telep teljes berendezése 5 ágyúval 40 forintba kerül, tehát az egész 1400 frtba. Az összes ágyúknak egyszeri kisütéséhez 5 frt 20 kr. ára puskapor kell úgy, hogy egy év alatt 2—300 frt. ára puskapor teljesen elegendő.

Ha egész Magyarországot viharágyúkkal látják el, az összes berendezési költségek 5 millióba kerülnének, ami által Magyarország egyszer és mindenkorra meg lenne mentve a jégveréstől, sőt ha szabad hinni Prohaska gráci tanár állításának, az időjárást ily nagyszabású berendezések segítségével egészen tetszésünk szerint lehetne irányítani.

Mint fetszik látni, e cikk egy egyszerű perspektívát nyit meg szemünk előtt. A jégverés, amely az elmúlt évben annyira megverte a Stájer határos Vas-és Zalamegyét, a szóban forgó mű szerint a szomszéd Stájerban immár elvesztette rémületességét.

Kérdés, vajon nem-e épen azért vonul felénk újabb oly gyakran a pusztító jégverés; mivel a szomszédban kitörését mesterségesen meggátolják? És ha igen, nem volna-e célszerű ezt a kérdést tanulmány tárgyává tenni nálunk is és a vármegyei gazdasági egyesület útján felkérni a földművelésügyi m. kir. minisztert hasonló kísérleteknek a mi vidékünkön való elrendelésére?

A zalaegerszegi kutakról.

Gaál Károly városi rendőrkapitány a közegészségügy érdekében a cholera s más járványos és fertőző betegségek meggátolására nemrégiben rendeletet bocsátott ki a városi kutak rendbentartására, vagyis hogy a vízmeretéséig rendszeresen káros kezelése okszerű kezeléssel cseréltesék fel.

A kapitány rendelete az 1892. évi 78771. számú belügyminiszteri közegészségügyi rendelet 26. §-án alapszik, vagyis annak hatályt szerezni igyekszik, — mind azonáltal maig még csak részben van sikere e felszólításnak, mert közös természetűnk, hogy a régihez göresösen ragaszkodunk, még ha rossz is az.

Most azonban lapunk útján is igyekszik a közönségre hatni s mi a jó ügyének, mint a minden jó közügynek, támogatására sietünk.

Közlétszi tehát a következő tartalmu felszólítását: — A kutakra nézve említett belügyminiszteri rendelet alapján elrendelte a rendőrkapitányi hivatal, hogy az eddig szokásban volt közkutak a jövőre nézve csigás kutakká alakíttassanak át, hogy a használatban levő vödörök a kuthoz állandóan hozzáerősítve legyenek s keresztvasakkal láttassanak el, hogy idegen edénnyel ahhoz hozzáférni ne lehessen s így a kut vizének beszennyezése megakadályoztassék. — Észleletei szerint e rendelkezése teljes mértékben még nem ért sikert; de ott is, ahol ez megtörtént, a jól elkészített kút mellett némelyek megint csak a régi szokás szerint, saját külön edényekkel nyulnak a kutba. — Ez uton is felszólítja a rendőrség a közönséget, hogy e rendeletnek 15 napon belül tegyen eleget; a többi lakosságot, hol rendbehozták a kutakat, óva inti, hogy csak az oda erősített közös vederrel merítsen. — E kétrétegbeli felhívás ellen vétőkkel szemben szigorúan fogja alkalmazni a törvényt, még pedig az 1874. évi XIV. t.-c. 7. §-át, melynek értelmében a makacsokdók maximalisan 300 frtig terjedhető pénzbírsággal vagy ennek megfelelő 60 napi elzárattással fognak büntetettetni. — Van okunk rá, hogy e rendeletet pártoljuk, mert ezelőtt másfél évvel már mi voltunk azok, kik lapunkban a közegészségügyre károsnak tartottuk az itt divatos kútkezelést, s a törvényre való hivatkozás nélkül is cikelyünkben a törvényben előirt okszerű kezelést ajánlottuk volt.

Néprajzi rovat.

IV.

Regélés Szent István napján.

Tekintetes Szerkesztő Ur! Kedvem kerekedett nekem is egy pár dolgot összeszedni a Néprajzi rovat számára. Ugy tartom, egyike a legérdekesebbeknek az ugynevezett „regélés”, még pedig karácsony másodnapján, este szokásos regélés. Tudom, hogy a versmondás szokásban van, vagy legalább volt a legutóbbi időkig az ország több vidékén különösen karácsony és husvét ünnepein. De egyik sem olyan nevezetes, mert egyik sem olyan régi zamatu, mint az itt Göcsejben mondott karácsoni vers, mit bizonyít a neve is, a regélés, s amit bizonyít az is, hogy eddig teljesen megmagyarázhatatlan részek vannak benne. Itt van pl. ez a vers, annyira nevezetes, hogy a nagy történelmi művekben is meg van említve, de hézagosan citálva; fel van hozva a nyelvészeti könyvekben is, pl. a Simonyi magyarnyelvtanában, de itt meg csupán hangtani szempontból. — De a történetét s a benne levő egyes részeket, a sajátos refrainnek a tartalmát, sőt a helyes kiolvasását sem magyarázza meg megnyugtatólag egyik sem. A benne levő érthetlenség régiségre vall, a régiség pedig feltételezi a legrégebb pogány korszakot, a benne levő keresztényi vonatkozások mellett is. A keresztény vonatkozások talán csak tapadtak hozzá, vagy a mi valószínűbb, a két kornak ellentétes hangulatú költeménye, mint két ellentétes irányú patak egybefolyt s szépen össze keveredett. A versben úgy is van a toldás fordás. En egy pár faluból szedtem össze, de mindenik különbözik egyik

a másiktól, s valamennyi különbözik a Szilágyi Sándor és Simonyi Zsigmond könyveiben közre adottaktól. Egyik bővebb, másik hiányosabb, s vannak kifejezésbeli különbségek, noha lényegtelenek. Sőt ugyanegy ember kétszer kétféleképpen adja elő (lényegtelen különbségben), pl. „Megjötték megjötték Szent István szolgálai”, máskor pedig: „Megjöttünk, megjöttünk” stb. harmadszor: „Innen alul jönnek Szent István szolgálai.”

En tehát jónak látom, amint a szerkesztő ur is, hogy szedjük össze az ilyeneket, amíg nem késő. Most még mondják Göcsejnek egynehány falujában, de már ritkulnak a hívek. Végre az emlékezete is kivész, nemcsak a megértése. Ha minden hiányzó részt összegyűjtünk, még pedig a különböző hangzások szerint, nem lehetetlen, hogy valaki majd megfjei az értelmét. En nem a hangtani törvények kedvéért, hanem inkább a historiai-poetikai szempontból szeretem az ilyeneket összegyűjteni.

Megjegyzem, hogy a köszöntőben itt-ott előforduló stúltságosnak látszó devajkodás, véleményem szerint hangtani változások miatt félreértésből vagy szándékos fordításból is keletkezett.

A verset több gyermek összeállva együtt éneklé házanként.

Ime, a Zala Egerszeg szomszédságában levő pár falu szokása szerint a „regélés”.

Beköszöntés.

1 Dicsértessék a Jézus neve.
Meggyűttek meggyűttek Szent István szolgálai
Hideg havas országból,
Kinek keze, kinek füle, kinek lába fagyott el.
A kietek becsületes házána! (adományából) akarjuk [megengesztelni.
(Kezét a kilincse réve) Mondjuk (a verset), vagy [nyomjuk (a kilincset)?
Mondjuk.

2 Kelj fel gazda, kelj fel, szállott Isten házadra,
Seregével, magával, terített asztalával, teli poharával ..
Röjtökön régi törvény, haj regő rejtem,
Azt is megengedte a nagy Ur Isten.

(Baksán és vidékén így hangzik: Rökökön régi törvény, régi szokás szerint, azt is megengedte az Ur Isten ennek a gazdának ... haj régi (regő) rajtam (rajtunk) ...)

3 A kietek asztala szent oltára lenne,
A kietek kenyere Krisztus teste volna
A kietek bora Krisztus vére volna ...
Röjtökön régi törvény, haj regő rejtem.
Azt is megengedte a nagy Ur Isten.

4 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Négy kis ökröt, két kis bérest,
A nagyobbik béresnek aranyeke szarvat,
A kisebbik béresnek arany ostor nyelet ...
Röjtökön régi törvény stb.

5 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Száz kereszt búzát, ezerannyi mérejét ...
Röjtökön régi törvény stb.

6 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Száz kereszt rozst, ezerannyi mérejét ...
Röjtökön régi törvény stb.

7 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Száz kereszt árpát, ezerannyi mérejét ...
Röjtökön régi törvény stb.

8 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Egy tehén alatt két bika borjat ...
Röjtökön régi törvény stb.

9 Adjon az Ur Isten ennek a gazdának
Egy disznó alatt száz malac fiat ...
Röjtökön régi törvény stb.

10 Adjon az Ur Isten ennek a asszonynak
Egy liba alatt száz zsiba (liba) fiat
Röjtökön régi törvény stb.

11 Adjon az Ur Isten ennek a asszonynak
Egy tik alját, száz csibe fiat ...
Röjtökön régi törvény stb.

12 Ablak alatt keletkezik egy kis kerek pázsit,
Azon legelészik, csodafiu szarvas,
Csodafiu szarvasnak a hét ága-boga,
Hét ága-bogán a hét mise gyertya,
Gyújtatlan gyuladjek, oltatlan alugyek,
Mégis elalugyek ...
Röjtökön régi törvény stb.

13 Itt is vagyon egy szép lány, kinek neve Nacza,
Amott is van egy legény, kinek neve Pista,
Isten meg se mentse, kebelébe rejtse,
Össze esőndörödjenek, össze pöndörödjenek,
Mint a czicza farka, vagy mint a nyul farka,
Még annál is jobban, mint a róka farka ...
Röjtökön régi törvény stb.

14 Szegen vagyon esattos erszény, abban vagyon ezer forint,
Fele regölöké, fele a gazdáé ...
Röjtökön régi törvény, haj regő rejtem,
Azt is megengedte a nagy Ur Isten.
Dicsértessék!

Más versió szerint:
Szegen vagyon esattos erszény, abban vagyon ezer [forint,

Fele regölöké, fel a gazdáé ...
Azt is megengedte a nagy Ur Isten,
Röjtökön régi törvény haj regő rejtem. —

Még pedig minden szakasznál evvel a megfordított refrainnel. —

Vidéki.

Hivatalos-rovat.

Zala-Egerszeg, rend. tan. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy az 1886. évi XXII-ik t.-c. 27. § a értelmében „Jánka-hegyközség szervezeti és rendszabályai”,

A kereskedő ifjak egyjében a múlt szombatán gen...
Mátás elnök elnöklése alatt tartotta a közgyűlés...
A csakfoglalási munkálatok...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Az ország dolga.
Ezen a héten sem történt valami sok, kevesebb a...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Mégírvő. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Pince teleítés. Forintos Gábor öntdi hegyi haj-...
Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Ellopott sonkák. Még Sípors lozset rami lakos la-...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...
Gyilkos bűntudat. A zala-egyházi kereskedő ifjak önképző...

Az országos borvizsgáló bizottság felévi tevékenysége.

A mesterséges borok készítésének és azok forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló 1893 évi 23 t. c. alapján Budapesti alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottság az 1898-ik évi felévi működéséről jelentését a kereskedelemügyi miniszterhez beterjesztvén, e jelentés alapján közöljük a következőket:

Megvizsgálás végett hatvanhárom törvényhatóság küldött fel mintákat; 138 féltől 495 különféle bor — illetve műbor — minta felett mondott a bizottság szakvéleményt; 186 esetben állapította meg, hogy az illető ital tiltott módon készült mesterséges bor, 5 esetben pedig azt észlelte, hogy az illető italok elnevezése az 1893. évi 23 t. c.-be, illetőleg a végrehajtási rendeletbe ütközött; ilyenképp 74 féltől származó 191 minta, vagyis a megvizsgált mintáknak 48%-a esett kifogás alá. (A kimutatás szerint vármegyénkbeli 5 féltől megvizsgálás végett 17 minta küldetett fel; 12 esetben a bizottság azt észlelte, hogy az illető ital tiltott módon készült mesterséges bor.)

A bizottság jelentése szerint a hamisítás legtöbb esetben vízzel történt; mivel a tiltott módon készült 186 ital közül 103 esetben a hamisítások csak vízzel, 5 esetben vízzel és a megengedettnél nagyobb mennyiségű tisztaszeszszel, 2 esetben túlságos mennyiségű szeszszel, 3 esetben vízzel és szőlőcukorral, 10 esetben vízzel és borseprővel, 12 esetben víz-szesz- és seprővel, 4 esetben vízzel és glicerinnel, 2 esetben vízzel, seprővel és szalicilsavval, 7 esetben szeszszel és fuxinnal, 1 esetben keményítő cukorral és szalicilsavval, 1 esetben vízzel és szacharinnal, 5 esetben vízzel, szeszszel és glicerinnel; ezeken kívül 4 esetben a bor szacharin, 6 esetben keményítő cukor, 2 esetben kénsav hozzáátételével készítve találtatott; továbbá 26 esetben a bort teljesen mesterséges uton állították elő, míg egy esetben az illető bormintát mesterségesnek jelentették ki azért; mert mesterségesen készült bor természetes borral és egy esetben természetes bor törkölyborral volt vegyítve. Végül 3 esetben a bizottság a bor elkobzását hozta javaslatba; mert habár az illető minták nem bizonyultak mesterségeseknek, de annyira romlottak voltak, hogy közfogyasztásra való felhasználásuk közegészségi érdekből veszélyesnek mutatkozott.

A felsorolt bor-, illetve műbor mintákon kívül a hatóságok 12 olyan anyagot küldtek be megvizsgálás végett, melyeknek a borkezelésnél való felhasználása gyanusnak mutatkozott. A megejtett vizsgálatok szerint ezen gyanus anyagok közül 4 minta karamelnek, 1 mintasáflornak, 1 minta borban feloldott vízahólyagnak bizonyult; 1 esetben kátrányfesték, 2 esetben borkócsav, 1 esetben „rising buquet”, 1 esetben „villányi vörös buquet” és 1 esetben ürmös essencia találtatott, mely anyagok közül az első háromnak borhoz keverése a fennálló rendelet értelmében meg van engedve, míg a többinek felhasználása tilos.

Állami ménék szétosztása. Az állami méntelepeken elhelyezett ménék az egyes fedeztetési állomások részére a következő sorrendben osztatnak szét: f. hó 16-án Székes-Fehérvárott, 18-án Bábolnán, 20-án Nagy-Körösön, 22-én Nyitra-Bajnán és Dorozsmán, 24-én Baján, 25-én Debrecenben, 26-án Paliban és Verseczen, 27-én Szathmár-Nemetiben, 28-án Békés-Csabán, 29-én Turia-Remetén, 31-én Eperjesen; február 2-án Rimaszombaton, 4-én Nagy-Atádon, 6-án Seps-Szent-Györgyön, 8-án Homoródon, 10-én Déesen.

Egy éves méncsikó vásárlása. A földmivélségi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, akiknek birtokában legalább is négy jó számozású, erős csontú, szabályos testalkatú, saját nevelésű egy éves méncsikó van s azokat az államnak eladni kívánják, hogy ebbeli szándékukat a helynek és utolsó postájának, ahol a a csikók állanak, valamint a csikók származásának, magasságának, színének és árának pontos megjelölésével, a földmivélségi miniszteriumhoz benyújtandó, 50 kros blyeggel ellátott írásbeli nyilatkozaton legkésőbb 1899. évi február hó 1-ig jelentsek be.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 15-én: Lépénye: Egerföld 1 udv. Ragadós száj- és körömfájás: Merenye 1 udv. Sertésvész: Alsó-Lendva 1 udv., Árkosháza 1 udv., Bocskai 1 udv., Füzvölgy 7 u., Haláp 1 udv., Keszthely 1 udv., Lenti 3 udv., Nagy-Páli 7 udv., Pókafa 10 udv., Tófej 1 udv., Zsitkócz 1 udv., összesen 11 község.

Piaci gabona árak. Zala-Egerszegen, f. hó 20-án a hivatalos feljegyzés alapján metermázsánként: Buza 9 ft 20 krtól 9 ft 40 krig; rozs 7 ft 10 krtól 7 ft 30 krig; árpa 5 ft 30 krtól 5 ft 80 krig; zab 5 ft 50 krtól 5 ft 80 krig; kukorica 6 forint; krumpli 2 ftől 2 ft 50 krig.

Báli selyem 45 któl

14 ft 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 ft 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** póstabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig póstafordultávi küldenek,

Henneberg G. selyemgyárai (es. és k. udvari szállító) Zürichben.

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélblyeg ragasztandó. —

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

ad. 31/tkv. 899 sz.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság, közhírré teszi, hogy *Fetzer Antal* pölöskei lakos végrehajtónak *Szabados Ferenc* s tsa végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében *Holczér Mihály* utóajánlata folytán az újabb árverés a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, a sándorházi 896. sz. tkjvben 482. szám alatt felvett ingatlanból kkoru Szabados Mária és József ^{2/4} rész jutalékára 165 frtban. I. a sándorházi 895. sz. tkjvben 483. hrsz. a. felvett ingatlanból ugyancsak ^{1/4} rész jutalékára 34 frtban; III. a sándorházi 265. sz. tkjvben felvett ingatlanokból ugyanazok ^{6/12} részbeni jutalékára és pedig ^{1/3} hrsz. alattira 16 frtban, ^{1/3} 4364. hrsz. alattira 96 frtban; a pölöskei 187. sz. tkjvben 977. hrszám alatt felerészében kkoru Szabados Mária és József, felerészben Szabados Bernát; Ferenc, Gábor, Jónás, Teréz és Juli tulajdonánál felvett ingatlanra 196 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban ugyanazonban, hogy a sándorházi 895. sz. tkjvben C. 1588/880. sz. a. Hol Eleonora javára C. 445/884. hrsz. a. Katona Ferencz javára, úgy az összes ingatlanokra C. 3027/97. sz. a. özv Szabados Ferencné javára kebelezett haszonélvezeti jog az árverés által nem érintetik — ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik s erre határidőül a sándorházi ingatlanokra az 1899 február hó 20 ik napján d. e. 10 órája, a pölöskei ingatlanra ugyanaznap d. u. 3 órája a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 16 frt 50 kr., 3 frt 40 kr., 1 frt 60 kr., 9 frt 60 kr., 19 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-a értelmében kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék tkvi hatóság.

Zala-Egerszeg 1899. január hó 3-án.

Rutich, kir. tszéki bír.

Ingen praktikus utazáskor. Nélkülözhetlen rövid használat után.

Orvosrendőrileg megvizsgálva.

(Bécs, 1887. júl. 3.)

Szaga's Kalodont

Elismert legjobb

FOGTISZTÍTÓ-SZER.

A száznak kiöblítése egyedül fog- vagy szájvizzel nem elegendő a fogak tökéletes tisztántartásához. E célból egy **fogtisztító szernek** használata általában szükséges.

Mindenütt kapható.

Árverési hirdetmény.

Zala-Lövő község alulírott előljárósága által ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező 89. népsorszámi

KORGSMA

hozzátartozó kerttel együtt 1899. április 24-től 1902. április 28-ig tartandó három egymásután következő évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe kiadni fog. Az árverés ideje 1899. évi január 29-ik napjának d. u. 2 órája, helyszíne a korgsma épület.

Az árverési feltételek a zala-lövői körjegyzői irodában betekínthetők.

Zala-Lövő, 1898. január 18.

BÁRÁNY JENŐ **HORVÁTH LAJOS**
körjegyző. közs. bír.

Malombérbeadás.

Az Ollári urodalomhoz tartozó **Pozva-Kisfalud** határbeli **Zala** folyón levő, két kerekű vasszekezettel, Cylinderrel, esetleg hengerekkel ellátott **műmalom** kívánatra hosszabb időre is ez év **Ápril 24-től haszonbérbe kiadó.** Feltételek Ollárban (posta helyben) Szily Dezsőnél megtekinthetők.

Szolga kerestetik.

A zala-egerszegi Társaskör, melynek új helyisége a **Korona** vendéglő I. emeleti jobb szárnya, egy

megbízható szolgát keres, kinek dolga mintegy 120 tagtól a díjak beszédese s havonként egyszer a 20 választmányi tag egybehívása. Fizetése évi 40 frt, és alkalomadtán ruhatári mellékjövődelen. Jelentkezhetni **BORBÉLY GYÖRGY** és **FÄNGLER MIHÁLY** elnököknél.

58. kig. 99.

Hirdetmény.

Zala-Egerszeg rend. tan. város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy azon bortermelők és magánfogyasztók, kik az 1899-ik évre a borfogyasztási, illetve borital adóra nézve évi általányban kiegyezni óhajtanak, e célból 1899. január 10-től 31-ig bezárólag

a városi fogyasztási adóhivatalban

(Körmendi-utca) megjelenni sziveskedjenek, vagy pedig borkészletüket adó alá ugyanott azonnal bejelentsek.

Zala-Egerszegen, 1899. január 1-én.

Botty Lajos
polgármester.

ad 8789/tkv. 898. sz.

Árverési hirdetmény.

A zala-egerszegi kir. törvényszék, mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy a *Zalavármegyei tak. pénztár* végrehajtónak *Reizmüller Károly* végrehajtást szenvedő elleni 190 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zala-egerszegi kir. törvényszék területén levő, I. az ördöghenyei 101. sz. tkjvben, ^{1/3} 361. hrszám alatt *Reizmüller Károly* tulajdonánál felvett ingatlanra 825 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. márczius hó 1-ső napján d. e. 10 órakor Ördöghenyén a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 82 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tkvi. hatóság.

Zala-Egerszegen, 1898. nov. 12-én.

Rutich, kir. tszéki bír.

Ingen szederfacsemete.

A földmivélségi m. kir. Miniszterium országos selymentenyésztési felügyelősege *bárhinek ingyen ad 2-3 évi magányi szederja csemetét.* Városok, községek, néptanítók szállítást sem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: *vármegye, utolsó posta, vasút, esetleg hajó állomás pontosan bejelendő.*

Ha a csemeték magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katasztrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el olyformán, hogy a sorok egymástól egy meter, és a sorokban a csemeték 80 centimeter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy folyó meterre 3 drb./ egy folyó öltre 6 drb./ csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt **sürgősen** jelentsek be.

A földmivélségi m. kir. miniszterium országos selymentenyésztési felügyelősege Szegszárdon Tolna vármegye.

Nagyméltóságú
Széli Kálmán úr
Rátót-Héraházi tiszta vérű
Simmenthali törzstenyészete
30 db. fiatal tenyészbikát
bocsát eladásra
**1899. évi február hó 1-én reggeli 10
órákor a HÉRAHÁZI majorban** tartandó
arletés útján.
Pósta-, távirat- és vasút állomás:
KIS-UNYOM. (Vas megye).
Pintér Mihály.

Hotel „NÁDOR” szálloda
Budapest, IV. Vámház-körút 2.
A központi vásárcsarnok főbejáratával szemben
a *Ferenéz-József-híd* mellett.
I. rangú szálloda; kilátás a Dunára. Szobák 1 frttől
feljebb világítás és kiszolgálással együtt.
Figyelmeztetés. Az utazó közönség becses tudomására hozzuk, hogy szállodánkhoz a **kelenföldi állomástól** közvetlen összeköttetés a városi villamos vasúttal 10 kr-ért elérhető, úgy, hogy a vasúti jegyek csak a kelenföldi állomásig váltandók. — Kiszállítás a szálloda kapuja előtt és ezáltal az utazó időt és pénzt takarít, mert ugyanazon vonattal 30 perccel előbb érkezik szállodánkhoz, mint a központi állomásra.
Kiváló tisztelettel
Holstein testvérek.

**Richter-telc Horgony-Pain-Expeller
Liniment Capsici comp.**

Ezen hírneves háziaszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúszás, tag-szaggyatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziaszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerész Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” vedjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Legelő

kerestetik **200 darab nyugoti faju gulyabeli marha** részére.
Ajánlatok kéretnek alólírottához **Zala-Szent-Gróthra. Paál Viktor** urad. számtartó.

„PERFECTOR”

szabadalmazott gázyártó készülék
világítási, fűtési és erőkifejtési célokra.
Nem robban! Nem ártalmas!
Teljesítmény és fogyasztási meghatározás a m. kir. technológiai múzeum által bizonyítva.
Fényfok meghatározás Hahóthy Sándor tanár által bizonyítva.

ÚJ GÁZKÉSZÜLÉK.

Mindenhol felállítható, teljesen veszélytelen, mert a légszusz hideg uton állítatik elő. Felügyeletet nem igényel, könnyen kezelhető. Nem robban, nem ártalmas.

Világítási berendezések létesítésére, minden házban, szállodában, kaszinóban, színházban, nyaralóban, fürdőhelyeken, kastélyokban, mulatókban, gyárakban, műhelyekben, vendéglőkben és kávéházakban.

Gázmotorok útján, úgy műhelyekben ipari gépek hajtására, mint gazdaságokban gazdasági gépek, rostak, morzsolók, szecskavágók, daralók stb. üzemben hajtására a legjobb és legolcsóbb erő.

Egy 83 gyertyafényű láng mintegy 1/2 kr-ba kerül.
Egy óra löerő 5 kr-ba jön.

Eddig már számos »Perfektor« berendezés működik az országban világító és erő célokra, melyekről elismerő levelek felett rendelkezünk.

Petroleum és gázmotorokat olcsón alakítunk gázunkhoz.

Részletes ismertető leírások, valamint költségvetések
MAUTNER ADOLF és TÁRSAI
Budapest, V., Arany János-utca 3. bérmentve és díjmentesen.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan »bőrviszketeg« jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találnak, a »Dr. Hebra sömörirtő«-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt o. é. v. ám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is) utánvétellel 50 krral több. Kapható St. Marien-Droguerie Danzig. (Deutschland).

Pályázati hirdetmény!

Zala-Egerszeg rend. tan. város részéről, a városi közkórháznál lemondás folytán üresedésbe jött, 250 frt fizetéssel javadalmazott

segédorvosi

állásra, ezennel pályázat hirdettetik.
Felhívtnak pályázni óhajtok, hogy szakképzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket, tekintetes Csertán Károly urhoz, Zalavármegye alispánjához, címezve 1899. január 31-én d. u. 5 óráig Zala-Egerszeg r. tan. város tanácsához annál inkább benyújtsák, mert a később érkezettek figyelembe vételét nem fognak.
Zala-Egerszegen, 1899. január 16-án.

Botfy Lajos
polgármester.

Ajánlkozás kereskedő tanulóul.

Egy második polgári osztályt végzett, jó házból való, róm. kath. fiú kereskedő-tanulóul ajánlkozik.
Cím a szerkesztőségben.

Kérje
a *Bode's Company*
oulighiri spanyol és portugál borait
Sherry
Portbor
Malaga
Madeira
Tarragona stb.

Kaphatók az összes finomabb fűszer és csemege kereskedésekben, valamint poharamként az előkelőbb szállodák, kávéházak és vendéglőkben.
Saját fiók: Budapest
esakis: II. Kossuth-lajos és V. József utca sarkán, a Magyar Nemzet mellett.

HOFF maláta-készítményei gyengék és betegeknek.

Hoff János
maláta egészségi itala.
Általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomor bántalmaknál, nemkülönben a lábadozóknál legjobban bevált és legjobb ízű erősítő szere.
Egy palack ára 75 kr. — Öt palack bérmentve 3.75 kr.
Tíz éve, vagy már régebbi idő óta használom az Ön maláta egészségi sörét és egyéb maláta készítményeit. Ezek az egyedüli szervek, melyek feleségemnek visszaadták az egészséget.
Böger, Bécs, Hofmühlgasse.

Hoff János
sűrített maláta kivonata.
Tüdőbajoknál, génehurtnál, egymint idült köhögésnél; főleg a gyermekek légzési szerveinek megbetegedésénél a legjobb sikerrel alkalmaztatik. Ize nagyon kellemes.
Egy üveg ára 1 frt. — Öt üveg bérmentve 5 frt.
Maláta kivonat készítményei valóban jó és hatásos szervek. Küldjön tehát ismét 5 üveg maláta kivonatot, 1 font maláta csokoládét és 2/2 zacskó maláta kivonatot mell cukorkát.
Fischer G. őrnagy, N.-Várad.

Hoff János
maláta egészségi csokoládéja.
Gyengeségnél, vérszegénység, idegesség, álmatlanságnál, étvágytalanságnál kitűnően bevált. Rendkívül jó ízű és tápláló. Gyenge gyermekek igen jó eredménnyel használják.
Egy csomag ára 1 frt.
Maláta csokoládéja a legkíméletesebb, a mit ismerem. Ezen kellemes italt idült gyomor — illetve emésztési zavaroknál, sápkórnál és általános gyengeségben mindenkor jó eredménnyel alkalmazom.
Dr. Nicoletti orvos, Triebel.

Hoff János
maláta-kivonat mell cukorkái.
Köhögésnél, rekedtségnél, elnyálkásodásnál, főleg tüdőhurtnál utóérhetlen hatása. A valódi maláta mell-cukorkákat emésztési zavar nélkül tetszés szerinti mennyiségben lehet használni.
Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó 30 kr.
Csodálatos volt maláta kivonat mell-cukorkáinak hatása makaes köhögés ellen.
Zeditz-Neukirch lovag, Waldenburg.
Cukorkái feleségem köhögésén és asthmatikus bántalmain kitűnően segítenek.
Busch plébános, Weischütz.

Raktár ZALA-EGERSZEGEN: Kaszler Sándor, özv. Unger Domonkosné gyógyszerertáraiban; Gyarmati Vilmos, Weisz Jónás unokaöcse, Ján Ferenc csemege és fűszerkereskedéseiben.
Magyarországi kizárólagos főraktár:
Török József gyógyszerertára Budapest, Király-utca 12.
Közlemények árjegyzékkel ingyen és bérmentve.